

Folkhälsomyndigheten

Livsmedelsverket

Box 622
751 26 Uppsala

Diarienummer
4286/2014-1.1.3

Datum
2014-09-24

Sida
1(5)

Förslag till reviderad vägledning till Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten, Dnr 976/2012

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

Huvudsynpunkter:

- Folkhälsomyndigheten anser att den reviderade vägledningen till Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) är en förbättring och förtydligar tolkningen av dricksvattenföreskrifterna.
4.3, s 19
- Under rubriken Enskilda hushåll med egen vattentäkt. Folkhälsomyndigheten gör en annan tolkning än Livsmedelsverket när det gäller ansvaret för enskilda dricksvattentäkter. Folkhälsomyndigheten anser sig inte ha något tillsynsvägläddande ansvar kring enskilda vattentäkter. Dialog kring tolkningen av detta ansvar pågår mellan myndigheternas chefsjurister.
3.4, s 17 samt 7.3.1, s 62
- På flera ställen i vägledningen används uttrycket råvatten på ett otydligt sätt. Råvatten kan vara såväl ytvatten som grundvatten. Så som ordet används i dokumentet syftas oftast på grundvatten vilken bör förtydligas.
6.2.2, s 45
- Det stämmer inte som framgår i stycket som börjar med ”Information om hur en brunn...” där broschyrerna ”Att anlägga brunn” och ”Sköt om din brunn” omnämns. Detta är inte Folkhälsomyndighetens broschyrer, d.v.s. ingen hänvisning ska göras till Folkhälsomyndigheten. Broschyrerna är också markerade som inaktuella på Socialstyrelsens hemsida.
9.5, s 97
- Ändrad rutin för provtagning hos användare där vattnet inte ska spolas innan provtagning. Detta kan öka antalet prov som blir tjänliga med anmärkning, vilket bör

kommenteras i texten. Dessutom ifrågasätter Folkhälsomyndigheten syftet med att ändra provtagningsinstruktionen från att provet tas "som det används" till att endast "spola ur kranen" då majoriteten av användarna kan förväntas spola ur större mängd vatten ur ledningen innan vatten tas till dryck. Dessutom är det risk för stor variation i mängden vatten som spolas ur.

Ytterligare synpunkter:

- Det finns mycket information i vägledningen och det kan med fördel läggas till fler hänvisningar och referenser med hjälp av fotnot.

1.4 s 7

- I stycket som följer på rubriken anges att beteckningen SLVFS 2001:30 alltid ska användas vid hänvisning till dricksvattenföreskrifterna, även om det förekommer ändringar och omtryck med andra beteckningar. I fotnoten till dokumentet anges "Vägledning till (LIVFS 200X:XX)". Förtydliga hur hänvisning ska göras alternativt ändra i fotnoten.

1.7, s 7

- Folkhälsomyndighetens internetadress är felstavad och bör lyda:
www.folkhalsomyndigheten.se
- Havs- och vattenmyndighetens internetadress är felstavad och bör lyda:
www.havochvatten.se
- Myndigheterna/organisationerna Statens Geotekniska Institut (SIG), Svenska Miljöinstitutet (IVL) och Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) bör läggas till.

1.8, s 8

- Hur detta avsnitt förhåller sig till dricksvatten bör nämnas.

2.1.1, s 9

- I punkten En tydlig uppdelning av ansvar är det otydligt vilka andra aktörer som har en del i ansvaret.

2.1.1, s 10

- Med fördel kan en fotnot med förklaring och referens inkluderas första gången HACCP omnämns i texten.

4.7, s 25

- Folkhälsomyndigheten är positiv till att Legionella har inkluderats i vägledningen. Information om att Legionella kan förekomma i låga halter i råvatten och distribuerat vatten kan läggas till för att öka förståelsen av bakterieursprunget.

4.7 s 26

- Folkhälsomyndigheten anser att meningen som lyder ”Folkhälsomyndigheten lämnar information om hälsomässiga aspekter av varmvatten i bostäder” bör ändras till ”Folkhälsomyndigheten ansvarar för tillsynsvägledning enligt miljöbalken vad gäller varmvatten i bostäder och offentliga lokaler.”

4.8, s 27

- Otydligt vilka krav slutprodukten av ett bordsvatten bör uppfylla.

5.2.1, s 30

- Under punkt nr 2 i stycket För dricksvatten bör följande beaktas: ordet ren bör bytas ut mot ner.

5.2.2, s 32

- Problematiken med biofilmer kan läggas till punktlistan.

6.1, s 39

- Förtydliga vad begreppet ”när det är nödvändigt” innebär med avseende på HACCP.

6.2.7, s 49

- Under respektive rubrik Verifiering och Validering kan med fördel kopplingen till MRA och GDP tydliggöras.

7.1.1, s 52

- EU:s ramdirektiv för vatten samt vattenförvaltningsförordningen som omnämns på sidan 52 föreslås även inkluderas i kapitel 2 om lagstiftning.
- Otydligt hur och vilken aspekt av råvatten som faller inom miljöbalkens tillämpningsområde.

7.1.3, s 57

- Med fördel kan rekommendationerna från Svenskt Vatten, Livsmedelsverket och Folkhälsomyndigheten (tidigare SMI) nämnas i läsrummet.
http://www.slv.se/upload/dokument/livsmedelsforetag/dricksvatten/cryptosporidier_och_giardia_rekommendationer_om_atgarder_for_att_minska_risken_for_vattenburen_smitta.pdf

7.1.3, s 59

- Under rubriken Primär desinfektion är de olika metoderna förenklade och kan nyanseras, t.ex. att ozon kan kräva hög dos och lång kontakttid för att vara effektiv mot parasiter. Förtydligande bör göras om hur olika vattens beskaffenhet påverkar metodernas effektivitet. Vilka metoder som anses vara effektiva mot virus bör inkluderas på samma sätt som för parasiter.

7.1.3, s 60

- Under stycket Membranfiltrering bör formuleringen kring porstorlek och membranfiltrering förtydligas. Det anges att membranfiltrering räknas som mikrobiologisk säkerhetsbarriär om den kontinuerligt avskiljer partiklar som är större

än 100 nm. I efterföljande mening anges att vissa virus är mindre än 100 nm, varför den nominella porstorleken behöver vara mindre än 100 nm för att fungera som en barriär mot dessa. Förtydliga om det första stycket är ett krav medan det andra är ett önskemål.

7.1.3, s 61

- Andra stycket meningen ”Enterokocker har högre överlevnad i miljön...” bör ändras till ”Enterokocker har längre överlevnad i miljön ...”

7.4, s 77

- Förslag att lägga till Vatten- och miljöbyråns sammanställning om kunskap rörande förnyelse av ledningsnätet till informationsrutan (Diskussionsunderlag Vattendistribution i Sverige – nuläge, kunskapsbehov och nödvändiga satsningar. Uppdragsnummer 13157. 2014-05-28, Utfört på uppdrag av Livsmedelsverket).

8.2.2, s 84

- Under rubriken Provtagning hos enskilda konsumenter bör man nämna att vatten skall spolas ur kranen innan provtagning för att vara överensstämmande med instruktionerna i tabellen under 9.5.

9.2.3, s 93

- Under rubriken Dricksvatten vid evenemang och säsongsverksamheter. Stycket behöver förtydligas om när och varför extra undersökningar bör utföras.

9.3, s 94

- Under exemplet. Vid uppdelning av provtagning finns risk att trender förbises. Det bör framgå hur det kan undvikas och vem som bär huvudansvaret för tolkning och analys av de sammantagna resultaten i de olika kommunerna

9.5.1, s 100

- Problematiken kring teoretisk förekomst och påvisning av ett smittämne vid provtagning bör belysas ytterligare. Även om en faroanalys visar att det finns risk för förekomst av ett visst smittämne är det inte säkert att de provtagningar som görs visar på förekomst. Detta skulle i så fall leda till falsk trygghet om faran avskrivs efter negativa prover.

9.5.1 s 101

- Det nya riktvärdet för uran bör även gälla för enskilda vattentäkter.

9.6.1, s 104

- Det bör påpekas att ny version av ISO9308-1 kommer att publiceras snart (2014-12-31) och innehåller nytt substrat trots bibehållet ISO-nummer.

9.6.1, s 106

- Gällande metoden för *Clostridium perfringens*. Förtydliga om ISO 14189 ”kan” eller ”bör” användas. Förtydliga om hur länge ISO/CD 6461-2 får användas.

9.7, s 110

- Under rubriken Bedömningarna är knutna till ... Skriv ut vad som ingår i ”etc”.

9.7, s 112

- Förtydliga vilka åtgärder som bedömningen tjänligt med anmärkning föranleder i praktiken.

9.7, s 112

- I stycket Tekniskt grundade anmärkningar är att:
Föreslår att den andra punkten förtydligas – från ”undersökningsresultatet indikerar att beredningsprocessen fungerar otillfredsställande t.ex. aluminium eller *Clostridium perfringens*” till ”undersökningsresultatet indikerar att beredningsprocessen fungerar otillfredsställande t.ex. aluminium eller *Clostridium perfringens* påvisas”.

10, s 115 och framåt

- Med fördel kan hänvisning och länkar till de dokument som togs fram inom projektet om ”Stöd vid upprättande av krishanteringsplaner inom livsmedel och dricksvatten” (KRIT) som leddes av Livsmedelsverket göras.
http://www.slv.se/upload/dokument/livsmedelsforetag/krisberedskap/stod_krishantering_splan.pdf

10.1, s 116

- Med fördel kan ett tillägg göras om att mikrobiella föroreningen ofta redan har passerat när dricksvattnet eller råvattnet provtas. Även om en epidemiologisk utredning visar på vattnet som smittorsak finns det risk att smittämnet inte påvisas i vatten utan endast i patientprover.

10.2.3, s 118

- Med fördel kan tillägga göras att indikation om sjukdom i vattendistributionsområdet bör föranleda åtgärder.

11.2, s 148

- För mangan kan texten på om bröstmjölk ersättning även appliceras på enskilda vattentäkter. Dessa ändringar och kompletteringar bör läggas in i Livsmedelsverkets publikation ”Råd om enskild dricksvattenförsörjning”.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Sara Byfors, enhetschefen Greta Smedje och enhetschefen Anders Wallensten deltagit. Utredaren Elisabeth Hallin har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Elisabeth Hallin

